

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Antidotorum Evangelicorum D. Thomæ Stapletoni, S. Theol. Doctoris, & in Academica Louaniensi S. Script. Professoris Regij, Pars Altera - In Sacrosanctum Euangelium secundùm Ioannem

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

14. Verbum caro factum est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39480

Vide D.
Bernardū
in tract. de
gra. & lib.
arbitrio.

ipsum à luce accepit, tamen potestatem non videndi nō amittit. Sed sicut ad actum videndi duo concurrunt, lux affluens & oculi apertio, idque ita ut totus ille actus tum luci tum oculo tribuatur, nec partim lux partim oculus faciat videre, sed vtrumque coniunctim; sic ad actum credendi duo concurrunt, Dei gratia illuminans, excitans, & pulsans ad ostium cordis, & ipsum cor per illam gratiam adiutum seipsum aperiens, idque ita ut actus ille credendi totus sit ex gratia, & totus ex libertate cordis seipsum mouentis & aperientis. Quam ob causam hanc Dei gratiam, potestatem hoc loco & facultatem quandam supernaturalem homini datam *Evangelista* appellat: & frustra Calvinus proprium vocabuli sensum invertere conatus est.

14. Verbum caro factum est.

Sex hæreses refutata.

Variæ hæreses hac parua sententiâ refutantur, sed imprimis. Prima Cerinthi, & eorum qui purum hominem Christum ponunt, nec ante existentem quam natus esset ex virgine. De Christo enim dicitur. Verbum quod erat apud Deum in principio, homo factus est. Non ergo purus homo, sed Deus & homo Christus erat. Secunda Nestorij, qui duas personas in Christo posuit. Si enim duæ personæ sunt in Christo, fieri non potest ut homo sit Deus aut Deus sit homo; sicut vna persona non potest prædicari de altera; & sic verè nō diceretur verbum factum esse carnem. Tertia Manichæorū qui veram in Christo carnem negauerunt. Si enim non fuit in Christo vera caro: sed apparens & ficta; falsum erit, *Verbum caro factum est.* Quarta Eunomij & aliorum quorūdam, qui voluerunt hoc loco verbū impropiè accipi pro eo quod Deus per alium loquitur, non pro eo per quod Deus intelligit, sibi que internè loquitur. Sed sic dicendum erat, Verbum factum est ad carnem vel carni, & non, Verbum caro factum est, ut argumentatur Ambrosius lib. de Incarnat. Domini cap. 6. Quinta, hæresis Valentini, qui corpus Christi substantiæ celestis fuisse aiebat: quam hæresim, vox illa, Caro, aperte refutat. Sexta Eutycheis, qui post unionem nisi vnā in Christo naturam ponebat. Sed vox *factum est*, unionem signat duarum naturarum quæ integræ maneat. Nisi enim essent integræ, nec verbum erit caro, nec caro verbum.

Varia hæreses ex praua intelligentiâ.

Rursum ex horum verborum praua intelligentiâ quædam insignes hæreses exortæ sunt. Arius asserēbat verbū carnem

solam

solam assumpsisse, non animam; quia dicitur, *Verbum caro factum est*, & non, *Verbum homo factus est*. Sed carnem pro toto homine synecdochicè accipi more Scripturarum, & alibi animam humanam Christum habuisse, vt Ioan. 10. & 12. & Matth. 27. patet; nec fieri posse quin qui ad naturam nostram sanandam venit, animam imprimis, quæ maximè indigebat sanitate, assumeret, Doctores respondent. Apollinaris aiebat verbum assumpsisse animam tantùm sensitiuam, quæ carni est propria; non autem rationalem, quam aiebat à diuinitate suppleri. Sed eisdem Scripturis refutatur quibus Arius; & hoc maximè argumento vterque, quia secundum illos Christus non fuisset homo. Cur igitur non dixit, *Verbum homo factum est*, sed, *Verbum caro factum est*? Tres causas assignat Tolerus in hunc locum valde aptas & accommodatas. Vna est, vt in hac admirabili coniunctione extremorum distantia magis exprimeretur. Nam in verbo non potest intelligi nisi intellectualis natura. Ideo non dixit filius, sed verbum. Caro, quum sit tota sensibilis, est alterum extremum remotissimum. Secunda ratio, vt ipsa coniunctio perfectius innotesceret. Verbum homo factus intelligi potuit quoad animam tantùm: sed verbum caro factum, quum quod minus hominis est includat, dubitandi locum non relinquit, quia quod in homine excellentius est, animam scilicet, sibi vniuerit. Tertia causa est, quia quum homo in Scripturis non vocetur caro nisi post peccatum & propter peccatum, Evangelista vt finem coniunctionis huius notaret, qui erat peccatores saluos facere, signanter dixit, *Verbum caro factum est*.

16. *De plenitudine eius accepimus omnes, gratiam pro gratia.*

Nobilissima hæc sententia vt maximum incarnati filij Dei beneficium tradit, ita aliquam in verbis difficultatem habet. *Plenitudo* est ipsa diuinitas Verbi vnita humanitati, de qua Paulus Coloss. 2. *In quo habitat plenitudo diuinitatis corporaliter*. Est etiam gratia increata Christi ex vniõne diuinitatis in humanitatem deriuata, quæ vt fons quidam in ea residet, vnde in omnes Christo per fidem vnitos diffunditur. Quicquid enim spiritualis gratiæ ab orbe condito in homine post lapsum fuit, per fidem in Christum data fuit, quod vox: *Omnes*, significat, & in ea voce Ioannis seipsum omnèsque veteres iustos comprehendit. Vnde & Paulus ad Ephes. 1.

Incarnati filij Dei beneficium.

Qui